

Per a venedors i compradors invertir en art té valor afegit: no es paguen impostos per aquesta compra-venda

cions poc transparents, com el blanqueig de diners o el tràfic d'obres d'art. Per als venedors i compradors hi ha un altre valor afegit: no es paguen impostos per aquesta compra-venda, però sí que cal pagar una prima a la galeria que ha subhastat la peça. D'aquesta manera, comprador i venedor paguen entre 15% i un 20% del total del preu acordat en subhasta en concepte de prima.

Institucions i empreses. Darrerament, el sector ha rebut una nova embranzida que justifica en part el seu creixement, l'entrada d'inversors institucionals, la banca privada i els fons europeus, que han creat grans col·leccions. Aquesta entrada, sumada a la de les grans empreses que adquireixen patrimoni artístic com a actiu, configuren un mar de possibilitats. Però també és força habitual que les obres adquirides retornin al mercat. Quan arriben temps magres per a les empreses, un dels re-

ursos que utilitzen és desfer-se d'actius patrimonials que han adquirit més valor amb el pas del temps. Grans empreses i entitats financeres d'arreu del món s'han desfet de col·leccions impressionants, com en el seu monent ho van fer les nord-americanes Enron i Andersen, o l'europea Vivendi, que va acabar venent tapissos de Mir, litografies de Roy Lichstein o la cortina d'escenari de Picasso, a més de 2.500 obres més.

Club d'inversors d'elit. El Club d'Inversors d'Art, un hòlding de participació amb seu a Bolonya (Itàlia), és un exemple ben curiós de l'interès que desperta aquest mercat. Es tracta d'emparellar art contemporani i finances al més alt nivell creant un fons d'inversió en art, que a partir d'aquest octubre invertirà 40 milions d'euros no només en obres, sinó en artistes. El club, però, té una restricció elitista: la quota mínima per participar en aquesta insòlita operació, ja sigui una persona o una institució, és de 500.000 euros. De moment, el Club ja compta vint socis, i el seu objectiu és potser massa ambiciós, aconseguir un rendiment mitjà anual del 20% del capital invertit.

El mercat de les obres contemporànies ha esdevingut certament especulatiu en els darrers anys, i no és anòmal veure com un artista molt cotitzat de sobte desapareix del mercat. Per aquest motiu, més que invertir en grans artistes de renom, el Club pretén crear el seu planter particular, apostant per artistes locals amb possibilitats d'esdevenir globals: "La nostra fórmula és comprar barat i vendre molt car, perquè estem convençuts que molts artistes que ara no són prou valorats ni coneguts, amb una bona feina a les galeries d'art podem fer créixer moltíssim la valoració de la seva obra", assegura Orio Pontiggia, director general de B.Group, que gestionarà el Club d'Inversors.

Gemma Aguilera

Alerta urbanística

L'allau de noves residències a les comarques del sud –i no sols al litoral– ha fet aixecar la veu al Col·legi d'Arquitectes valencià, partidari d'anul·lar diversos projectes que afecten divuit municipis.

Les comarques d'Alacant han convertit el creixement urbanístic desmesurat en un dels seus motors econòmics. Al costat del turisme, la construcció és un dels sectors que no sols no registra una reducció d'activitat sino tot el contrari. Any rere any, els municipis adjudiquen més i més plans urbanístics que, gairebé en tots els casos, inclouen l'execució de milers d'habitatges. Aquest increment descontrolat no ha passat desapercebut als responsables del Col·legi d'Arquitectes valencians, que ha alertat d'aquesta situació i que, a més a més, ja ha reclamat la suspensió de vora quaranta plans urbanístics que 18 municipis alacantins volen desenvolupar al marge dels seus planejaments generals i abans de que l'actual i polèmica LRAU –Llei Reguladora de l'Activitat Urbanística– siga definitivament derogada.

De moment, ningú no pot parar aquest augment del parc de vivendes. Ni tan sols la manca d'aigua. I així ho demostren clarament les dades. Torrevella, governada pel PP, ha passat a convertir-se en el gran municipi del Baix Segura mercès a un creixement urbanístic que, percentualment, només supera Madrid a tot l'estat, la qual cosa, a més a més,

Els segells, un valor segur

La filatèlia es considera també art, i com a tal, un sector atractiu per als inversors. En aquest mercat, els riscos són pràcticament inexistent, i per tant, es converteix en un valor refugi quan altres mercats trontollen. Aquesta seguretat existeix gràcies a les edicions limitades, controlades i garantides pels estats, i als més de 150 milions de col·leccionistes de segells que hi ha al món. De fet, els segells es troben al capdavant dels actius financers d'aquest sector, molt per davant de l'or. Els experts situen la rendibilitat del mercat filatèlic al voltant del 16% a quinze anys, uns valors molt allunyats dels que pot oferir una inversió en borsa o en renda fixa.

A Alacant, el conegut com a "pla Rabassa" ha rebut moltes crítiques. Tot i que té el suport del PP i de bona part del PSPV-PSOE. S'hi construiran uns 15.000 habitatges, dels quals 9.000 seran VPO.

ha desembocat en un augment poblacional que aviat la convertirà en la quarta ciutat del País Valencià, per davant de Castelló de la Plana. Podria tractar-se d'un cas aïllat. No ho és. De fet, a l'any 2005 s'han incorporat al cens de l'Impost de Bens Inmobles (IBI) una xifra rècord de 53.000 vivendes de les comarques del sud, segons les dades de Suma, l'organisme tributari dependent de la Diputació d'Alacant que gestiona els impostos de tots els municipis llevat de Xàbia.

I és que el creixement urbanístic no coneix ni de zones ni de color polític. Municipis, grans però també menuts, de gairebé totes les comarques tenen en marxa macroplans urbanístics. I no sols amb alcaldes del PP. Alacant, sota govern dels populars, projecta 15.000 vivendes, però això sí, amb el suport dels regidors del PSPV, tot i que la direcció dels socialistes valencians ha remès una circular interna en la qual prohibeix a tots els seus càrrecs municipals aprovar projectes que modifiquen de forma significativa els dibuixos urbans. Malgrat les recomanacions de l'executiva de Joan Ignasi Pla, a localitats com ara Elda o Asp, totes dues poblacions amb alcalde socialista, per

exemple, treballen ja amb plans urbanístics per incrementar en 7.000 i 11.000 vivendes el seu nucli urbà. En aquest darrers dos casos, a més a més, estem parlant del cor de la comarca del Vinalopó, que, a hores d'ara, es troba a l'epicentre de la polèmica per la seua reclamació d'un transvasament d'aigua des del riu Xúquer.

Els empresaris, cada vegada de forma més pública, admeten que, amb les indústries tradicionals de les comarques alacantines —calcer, joguet, moble...— i l'agricultura travessant una greu crisi, el futur de l'economia del sud del País Valencià es troba, al seu parer, en la construcció de vivendes dedicades a segona residència que complementen l'oferta turística tradicional. Però els arquitectes valencians ja han alçat la veu per alertar d'aquesta situació. El president del Col·legi d'Arquitectes del País Valencià, Fabián Llisteri, ha redactat un paquet d'al·legacions en les quals reclama la suspensió de 39 plans urbanístics que volen posar en marxa els municipis d'Oriola, el Campello, Benidorm, Sax, Villena, Dolores, Albaterra, Granja de Rocamora, Finestrat, Xixona, Sanet i els Negrals, el Pinòs, l'Alfàs del Pi, Polop, Xixona, Dénia,

Parcent i Pego. I avisa que els arquitectes valencians no descarten fins i tot impugnar, finalment, els projectes per tal de poder-los paraitzar en el cas que no es tinguen en compte les seues peticions.

L'argument dels recursos, que s'han anat presentant al llarg de tot l'estiu, va en una doble direcció. D'una banda, el col·legi d'arquitectes rebutja el desenvolupament de plans d'un volum tan gran que, segons les al·legacions, podrien acabar minvant i afectant la qualitat dels serveis bàsics a la prestació dels quals té dret legalment la població. I, d'altra banda, reclama la suspensió d'aquests projectes perquè varien de forma substancial el dibuix de les ciutats al marge del planejament urbanístic general. Precisament, els arquitectes demanen que abans d'aprovar-se aquestes macroubanitzacions es revisen tots els planejaments generals per preveure uns increments de vivendes i de població, en la majoria dels casos, desmesurats i que, en la pràctica, suposen crear noves ciutats dins dels cascós urbans. És a dir, que els municipis estan multiplicant el seu parc de vivendes sense cap mena de planificació. La iniciativa del col·legi d'arquitectes, que

Dénia, a la Marina Alta, és un dels municipis costaners amb projectes urbanístics qüestionats pel Col·legi d'Arquitectes valencià.

també inclou una al·legació contra els esmentats 7.000 habitatges a Elda, afecta milers de construccions a vora d'una dotzena de camps de golf la meitat dels qual han estat projectats per ajuntaments del Baix Segura.

Encara, però, resta la batalla de Rabassa. Els arquitectes del País Valencià reclamaran també la suspensió d'aquest projecte, encara que ho faran una vegada que s'aprove definitivament. Qui sí que ha començat la seua lluita contra el projecte és el síndic de Greuges, Bernardo del Rosal, que ha decidit, a proposta de la plataforma que s'oposa al macroplà, obrir una investigació sobre el pla de Rabassa. Ja s'ha trobat, però, amb la negativa de l'Ajuntament d'Alacant de enviar-li la documentació requerida. El mateix síndic valencià, fa uns mesos, apuntà la possibilitat que el projecte fora il·legal i, precisament, Del Rosal exigeix ara al consistori que presideix Luis Díaz Alperi que prove que el projecte compleix amb totes les disposicions legals. El pla de Rabassa es troba en període d'exposició pública, un termini que finalitza a final de setembre.

La concentració de VPO a Rabassa –gairebé nou mil de les 15.000 vivendes seran de protecció oficial–, un dels aspectes més criticats del projecte dissenyat per l'empresa adjudicatària liderada per l'empresari Enrique Ortiz, ha permès al consistori alacantí plantejar-se la construcció únicament de cases de renda lliure en zones de la ciutat amb major valor, com ara a prop de Santa Faç on està en projecte l'execució de més de 2.200 vivendes, una iniciativa urbanística que, com en el cas de Rabassa, no està reflectida al planejament general de la ciutat d'Alacant. El consistori creu que la demanda de VPO queda coberta amb les que es construiran a Rabassa.

No solament els arquitectes valencians han detectat aquesta situació, els jutges també han començat a prendre mesures contra aquest desenvolupament urbanístic. De fet, sense eixir del Baix Segura, un jutjat d'Oriola investiga l'alcalde de Catral, el socialista José Manuel Rodríguez Leal, i el seu equip de govern per un presumpte delictes de prevaricació i contra l'ordenació del territori. La investigació, iniciada arran de la denún-

cia presentada per un grup de consumidors, ha detectat, segons explicaren fonts del Servei de Protecció de la Natura de la Guàrdia Civil (Seprona), la construcció de, com a mínim, un miler de vivendes de forma il·legal en zones d'horta qualificades com a no urbanitzables. La Conselleria també ha denunciat la situació davant de la Fiscalia per tal que pugui dur el cas endavant. Si continua aquest ritme immobiliari, aquests casos podrien multiplicar-se als jutjats.

En aquest escenari no sembla, segons els experts consultats, que al llarg dels propers anys aquesta activitat immobiliària minve. Ni de bon tros. La construcció no solament pot anar encara a més, sinó que, probablement, el creixement urbanístic s'acabarà convertint en un pilar de l'economia de les comarques d'Alacant com auguren els empresaris. En qualsevol cas, totes les dades indiquen que aquest model insostenible fonamentat en el ciment, depredador del territori i que genera un alt consum d'aigua no és més que pa per avui i gana per demà.

A. V. Santamaria